

Beter geven krijgt langzaam gestalte

Deel voorstellen adviescommissie reeds ingevoerd

Door: Redactie DDB

10-01-2023

Filantropie Nieuws

Van de dertien verbetervoorstellen voor vereenvoudiging en versterking van de giftenaftrek en de ANBI regels blijkt een deel inmiddels ingevoerd.

Een commissie onder leiding van universiteitshoogleraar Alexander Rinnooy Kan publiceerde in het najaar van 2021 het advies 'Beter geven. Dertien voorstellen voor vereenvoudiging en versterking van de giftenaftrek en de ANBI regels'. Dat gebeurde in opdracht van de Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie (SBF).

Minder fouten, minder fraude

Doel was voorzien in een beter uitvoerbaar, handhaafbaar, administratief aantrekkelijker en robuust systeem. Een hele mond vol. Anders gezegd: de complexiteit van de ANBI-regeling mitigeren en fouten en fraude in de giftenaftrek voorkomen. Meer duidelijkheid dus en minder administratieve lasten voor Algemeen Nut Beogende Instellingen, donateurs en de fiscus. De volgende voorstellen zijn reeds in werking getreden:

Met het **slimme invulveld**, waarmee alleen erkende ANBI's kunnen worden geselecteerd, wordt het belastingplichtigen makkelijker gemaakt om hun inkomstenbelasting in te vullen. Deze maatregel draagt ook bij aan de uitvoerbaarheid en de controleerbaarheid. De commissie adviseerde om dit invulveld op te zetten in samenhang met de 'renseignering', waarbij ANBI's de Belastingdienst rechtstreeks informeren over ontvangen giften.

Contante giften

Ook in werking: het schrappen van de **afrekbaarheid contante giften**. In de Fiscale Verzamelwet van 2021 is daaraan uitvoering gegeven. Van giften in contanten kan immers moeilijk worden nagegaan of deze daadwerkelijk zijn gedaan. In de praktijk van alle dag circuleren kwitanties zonder dat de daarop vermelde bedragen ook daadwerkelijk zijn geschonken. Deze beperking kan misbruik op een eenvoudige manier voorkomen, zo is de redenering.

Tot slot de **publicatieverplichtingen**. Dit betreft een standaard web-omgeving waarin gegevens eenvoudig kunnen worden geüpload, inzichtelijk voor het publiek. Voor de Belastingdienst is dan eenvoudig te controleren welke gegevens nog ontbreken. Daarbij moet bij technische problemen steeds een handmatige controle en/of schriftelijk overleg met de Belastingdienst mogelijk zijn. Tot zover de reeds ingevoerde verbetervoorstellen.

Nieuwe vormen

In voorbereiding: de omgang met nieuwe vormen van filantropie zoals impactinvesteringen (maatschappelijke invloed) is nog in bewerking. Hetzelfde geldt voor het bestedingscriterium of 'anti-oppoteis' bij ANBI's. Het wachten is ook op het voorstel tot onderbouwing van de waarde bij giften in natura. Een laatste hangijzer is het schrappen van de onzekerheidsvereiste bij periodieke giften. Dit betreft de door de Belastingdienst vereiste 1% overlijdenskans.

Nog niet aan de orde is de al aangestipte 'renseignering', het schrappen van de eenmalige giften aan de steunstichting Sociaal Belang Behartigende Instellingen (SBBI), de giftenaftrek in de vennootschapsbelasting en tot slot herroepelijke giften. Het laatste betreft onder meer het invoeren van een meldplicht voor het herroepen van giften indien de herroeping slechts afhankelijk is van de wil van de donateur.

Belofte

Over de invulling van algemeen belang is een apart advies opgesteld: 'Toezicht op Algemeen Nut'. Daarin komt onder meer het verbeteren van toezicht en de daarmee gepaard gaande personele bezetting aan de orde. Het kabinet heeft in december zijn reactie daarop naar de Tweede Kamer gestuurd. In een begeleidend schrijven belooft het kabinet werk te zullen maken van de problematiek rond de ANBI's.

Over giftenaftrek wordt nog altijd verschillend gedacht. De meningen lopen uiteen tussen twee polen. Enerzijds: andere belastingbetalers voelen een grotere belastingdruk dan zij die van de fiscale concessie profiteren. Anderzijds: het bestaan van belastingvoordelen op schenken is een vorm van beschaving. In deze optiek zou privaat georganiseerd algemeen nut op gelijke wijze dienen te worden behandeld als de overheid (die zelf geen belasting betaalt).